

กระทู้ถามที่ ๒๘๔ ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๕ กันยายน ๒๕๕๑

เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในภาคอีสาน

กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ตามรัฐธรรมนูญว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ดังนี้

เนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจในขณะนี้ ทำให้เกิดปัญหาความยากจน และหนี้สินของประชาชนเพิ่มมากขึ้น การจะแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจให้บรรเทาต้องมุ่งไปสู่ภาคเกษตรกรรม สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือมีภูมิประเทศและภูมิอากาศที่เหมาะสมต่อการเลี้ยงสัตว์มากกว่าการปลูกพืช จึงควรที่จะมีการส่งเสริมปศุสัตว์ให้มากยิ่งขึ้น และสัตว์เลี้ยงที่เหมาะสมกับเกษตรกรภาคอีสานคือ โค ซึ่งปกติจะนิยมเลี้ยงโคเนื้อเพื่อบริโภคเนื้อและเป็นการจำหน่ายเสริมรายได้ของครอบครัว แต่การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมยังไม่ดำเนินการเต็มที่ จึงขอเรียนถาม ดังนี้

๑. รัฐบาลมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในภาคอีสานหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีโครงการเริ่มมาตั้งแต่ปีใด ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๒. ปัจจุบันมีเกษตรกรจำนวนมากสนใจที่จะเลี้ยงโคนมเพื่อเป็นรายได้ในครอบครัวแต่ยังขาดแคลนทุนทรัพย์ในการเริ่มต้น เช่น ค่าพันธุ์โค ค่าอาหาร ค่ายารักษาโรค รัฐบาลมีแนวทางสนับสนุนเกษตรกรที่ยากจนเหล่านี้ในเรื่องทุนหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

๓. กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประสานกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนการเลี้ยงโคนมในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้ตอบในราชกิจจานุเบกษา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

เปรมศักดิ์ เพียยุระ

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น

พรรคความหวังใหม่

คำตอบกระทู้ถามที่ ๒๘๕ ร.

ของ นายเปรมศักดิ์ เพียยุระ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร จังหวัดขอนแก่น
เรื่อง การส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในภาคอีสาน

ข้าพเจ้า นายปองพล อติเรกสาร รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอตอบกระทู้ถาม
ของท่านสมาชิกผู้มีเกียรติ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑

รัฐบาลมีโครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในภาคอีสานหรือไม่ อย่างไร ถ้ามีโครงการเริ่มมาตั้งแต่
ปีใด ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๑

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยกรมปศุสัตว์ ได้ส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในทั่วทุกภาคของ
ประเทศมาเป็นระยะเวลาอันยาวนานแล้ว โดยได้ดำเนินการในแผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
ฉบับต่าง ๆ ดังนี้

- แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๖ (๒๕๓๐ - ๒๕๓๔) ได้ส่งเสริม
การเลี้ยงโคนมจำนวน ๓,๐๐๐ ตัว เกษตรกร ๖๐๐ ราย ในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๓ จังหวัด
ได้แก่ ขอนแก่น นครราชสีมา และอุดรธานี

- แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๗ (๒๕๓๕ - ๒๕๓๙) ได้ส่งเสริม
การเลี้ยงโคนมภายใต้แผนปรับโครงสร้างและระบบการผลิตการเกษตรในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
จำนวน ๑๐,๑๒๕ ตัว เกษตรกร ๒,๐๒๕ ราย คิดเป็นร้อยละ ๔๕ ของเป้าหมายทั้งโครงการ

- แผนพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๘ (๒๕๔๐ - ๒๕๔๔) โดยในปี ๒๕๔๒
มีเป้าหมายการส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน ๘,๐๐๐ ตัว เกษตรกร
๑,๖๐๐ ราย

คำถามข้อที่ ๒

ปัจจุบันมีเกษตรกรจำนวนมากสนใจที่จะเลี้ยงโคนมเพื่อเป็นรายได้ในครอบครัวแต่ยังขาดแคลน
ทุนทรัพย์ในการเริ่มต้น เช่น ค่าพันธุ์โค ค่าอาหาร ค่ายารักษาโรค รัฐบาลมีแนวทางสนับสนุนเกษตรกร
ที่ยากจนเหล่านี้ในเรื่องทุนหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๒

ในการสนับสนุนและส่งเสริมการเลี้ยงโคนมให้กับเกษตรกรนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โดยกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการ ดังนี้

๒.๑ ด้านแหล่งสินเชื่อในโครงการ

- ประสานงานหาแหล่งสินเชื่อ ดอกเบี้ยต่ำให้กับเกษตรกร เช่น จากธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กองทุนปฏิรูปที่ดิน หรือธนาคารโค - กระบือ เพื่อเกษตรกรตามแนวพระราชดำริ เป็นต้น

๒.๒ ด้านการสนับสนุนปัจจัยการผลิตและวิชาการ

- จัดตั้งกองทุนยาโคนมประจำกลุ่ม โดยมีเวชภัณฑ์ที่จำเป็นจำหน่ายและหมุนเวียนการบริหารกองทุนให้กลุ่มหรือสหกรณ์โคนมเป็นผู้ดำเนินการ

- สนับสนุนเมล็ดพันธุ์พืชอาหารสัตว์ให้รายละเอียด ๒๐ กิโลกรัม

- จัดตั้งหน่วยผสมเทียมเพื่อให้บริการแก่เกษตรกรในพื้นที่ที่เข้าร่วมโครงการ โดยการตั้งหน่วยผสมเทียมในแหล่งเลี้ยงโคนมที่มีความหนาแน่นในอัตราหน่วยผสมเทียม ๑ หน่วย ต่อโคนม ๕๐๐ ตัว (๑ หน่วยผสมเทียม ประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ผสมเทียม ๒ คน พร้อมอุปกรณ์)

- จัดฝึกอบรมการเลี้ยงโคนมให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการทุกรายเป็นเวลา ๑๕ วัน ณ ศูนย์หรือสถานีบำรุงพันธุ์สัตว์ที่ใกล้เคียง

- สนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เกษตรกร เพื่อลดต้นทุนการผลิตในช่วงแรกรายละเอียด ๑๐,๐๐๐ บาท

๒.๓ ด้านการจัดตั้งศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ

- หากพื้นที่ที่ได้รับการส่งเสริมให้เลี้ยงโคนมยังไม่มีศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบ กรมปศุสัตว์จะช่วยประสานงานในการจัดตั้งศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบและบริษัทที่จะมารับนํ้านมดิบ แต่ทั้งนี้ เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมจะต้องรวมกลุ่มกันในจำนวนที่มากเพียงพอกับการลงทุนทางด้านเศรษฐกิจ คือ ประมาณกลุ่มละ ๑๐๐ ราย โคนม ๕๐๐ ตัว และกลุ่มเกษตรกรหรือสหกรณ์โคนมนั้นจะต้องเป็นผู้ลงทุนก่อสร้างและจัดตั้งศูนย์รวบรวมนํ้านมดิบเอง

๒.๔ ด้านการจัดหาพันธุ์โคนม

- สหกรณ์โคนม เป็นผู้จัดหาพันธุ์โคนมให้กับเกษตรกรสมาชิก โดยกรมปศุสัตว์จะเป็นผู้ประสานงาน กำหนดรายละเอียด คุณลักษณะเฉพาะของโคนม และจัดตั้งคณะกรรมการในการคัดเลือกพันธุ์โคนมให้เกษตรกร สำหรับพันธุ์โคนมนั้น ส่วนหนึ่งมาจากสมาชิกผู้เลี้ยงโคนมเดิมและจากแหล่งเลี้ยงโคนขนาดใหญ่ เช่น แหล่งขององค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย หรือชุมนุมสหกรณ์โคนมแห่งประเทศไทย เป็นต้น

คำถามข้อที่ ๓

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ประสานกับกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อส่งเสริมสนับสนุน การเลี้ยงโคนมในสถานศึกษาหรือไม่ อย่างไร ถ้าไม่มีเพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบข้อที่ ๓

กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการสนับสนุนส่งเสริมการเลี้ยงโคนมในสถานศึกษาในรูปของโคนมโรงเรียน ในระหว่างปี ๒๕๓๖ เพื่อเป็นอาหารเสริมโปรตีนสำหรับนักเรียน และได้โอนโคนมเป็นครุภัณฑ์ของ โรงเรียน อย่างไรก็ตาม โครงการดังกล่าวก็มีข้อจำกัดโดยเฉพาะในช่วงโรงเรียนปิดเทอมที่ขาดแคลน แรงงานในการเลี้ยงและรีดนมซึ่งต้องทำทุกวัน จนปัจจุบันบางแห่งได้มีการยกเลิกการเลี้ยงไป และแม้ว่า จะได้มีการโอนโคนมเป็นครุภัณฑ์ของโรงเรียนแล้วก็ตาม กรมปศุสัตว์ก็ยังให้บริการด้านการผสมเทียม และตรวจสุขภาพสัตว์เป็นประจำ